

[Aksel Larsen.]

skadelig for beskæftigelsen, og at en vis forbrugsudvidelse omvendt vil stimulere beskæftigelsen, hvilket, som hr. Egon Jensen fra socialdemokratiet var inde på, naturligvis også vil være til fordel for den del af industrien, der arbejder for eksport. Vi tror, at det er nødvendigt, at man i en tid som den, vi befinder os i, med de forhold og vilkår, vi har nu, gør det modsatte af at lave forbrugsbegrænsende foranstaltninger. Man bør gøre det modsatte af det, der ellers en årrække var gyldig politik her i landet, nemlig at sigte imod kasseoverskud og imod nedkuling af mange penge, som man fandt ikke burde befinde sig i forbrugernes lommer. Nu mener vi, det er forsvarligt at gøre noget andet for at hjælpe konjunktoren på vej og samtidig konkret modvirke arbejdsløsheden, og derfor har vi stillet vort forslag. Det tilsigter — finansministeren har fuldkommen ret, og jeg er imponeret over, at han har opdaget det — en stigning i forbruget. Hvor stigningen kommer til at ligge, er jeg ikke i stand til at sige. Jeg tror, den i ret ringe grad kommer til at ligge på de varer, for hvilke man vil lette forbrugsafgifterne. Jeg tror, der vil komme en almindelig, ikke overvældende stor forbrugsstigning, men måske netop en forbrugsstigning af en art, som medvirker til en større beskæftigelse i industrien i almindelighed. Men altså: at forslaget tilsigter at medføre en stigning i forbruget, er fuldkommen rigtigt opfattet. Det vil naturligvis samtidig betyde en vis pengeudpumpning. Dog tror jeg nok, at hvis finansministeren og vi lægger kræfterne sammen og hovederne i blød, kan vi finde ud, hvorledes man kan sørge for, at staten ikke ligefrem går fallit af den grund.

Den anden grund til, at vi kommer med vort forslag, er, at vi ønsker, at der nu i fællesskab mellem regeringen og folketinget skal tages fat på det, man kalder en kulegravning af hele forbrugsafgiftssystemet. Det var også det, der var formålet med at gå over til den almindelige omsætningsafgift. Vi har hidtil klaret os i det væsentlige med punktafgifter; jeg har karakteriseret dem nærmere i min fremsættelsestale, og jeg skal ikke gentage argumentationen. Jeg skal bare sige, at de i hvert fald ikke er pålagt ud fra noget rationelt synspunkt,

de er ikke pålagt ud fra egentlige beregninger — ud over hvad staten har brug for af penge, og hvor man har lettest ved at tage dem. Så har man samtidig brugt forskellige andre argumenter af den slags, vi også har hørt under denne debat: at det vist er rimeligt at gøre cigaretterne dyrere, for de er så skadelige at ryge. Jeg synes, man skal forsøge at holde moral ude fra skattetekniske overvejelser og vil i øvrigt bemærke, at uanset hvordan man indretter tobaksbeskatningen, vil det vist ikke have nogen indflydelse på cigaretforbruget her i landet. Jeg tror heller ikke, man kan bringe det ned ved at gøre cerutter og cigarer og pipetobak billigere. Andre må gerne have en anden opfattelse, men jeg tror ikke på det. Dermed har jeg ikke sagt noget om, at jeg synes, cigaretter er noget dejligt og sundhedsgavnligt noget. Jeg har blot sagt, at man skal lade være med at bringe sådanne ting ind i en debat om forbrugsskatter.

Vi har altså ønsket at få gennemført en kulegravning af hele forbrugsskattesystemet — af denne jungle, som det også er blevet sagt her. At dette skulle ske, var forudsætningen ved indførelsen af den almindelige omsætningsafgift, og det ville også være blevet påbegyndt, om vi ikke havde fået det regeringskifte, som de to sidste talere i høj grad medvirkede til. Men skiftet betyder ikke, at vi skal blive ved med at affinde os med, at denne kulegravning bliver udsat.

Nu får vi så at vide, at der omkring den 1. december vil komme visse lovforslag fra regeringens side. Det er aldeles ikke tilfredsstillende. Det, vi har brug for, er at få en samlet forhandling mellem regering og folketing om punktskatterne, deres højde og deres eventuelle revision, og det kan vi ikke få ved, at der kommer enkelte specielle lovforslag fra regeringens side. Jeg vil tillade mig at erindre om, at grundlaget for disse skatter i alt væsentligt er lagt før krigen, og i visse tilfælde længe før krigen. Men hver gang vi har fået en eller anden serie forbrugsbegrænsende foranstaltninger eller en eller anden buket forbrugsskatter, har det været sådan, at de er gennemført ved forhandling mellem regeringen og folketinget; det er aldrig sket udelukkende på grund af de forslag,